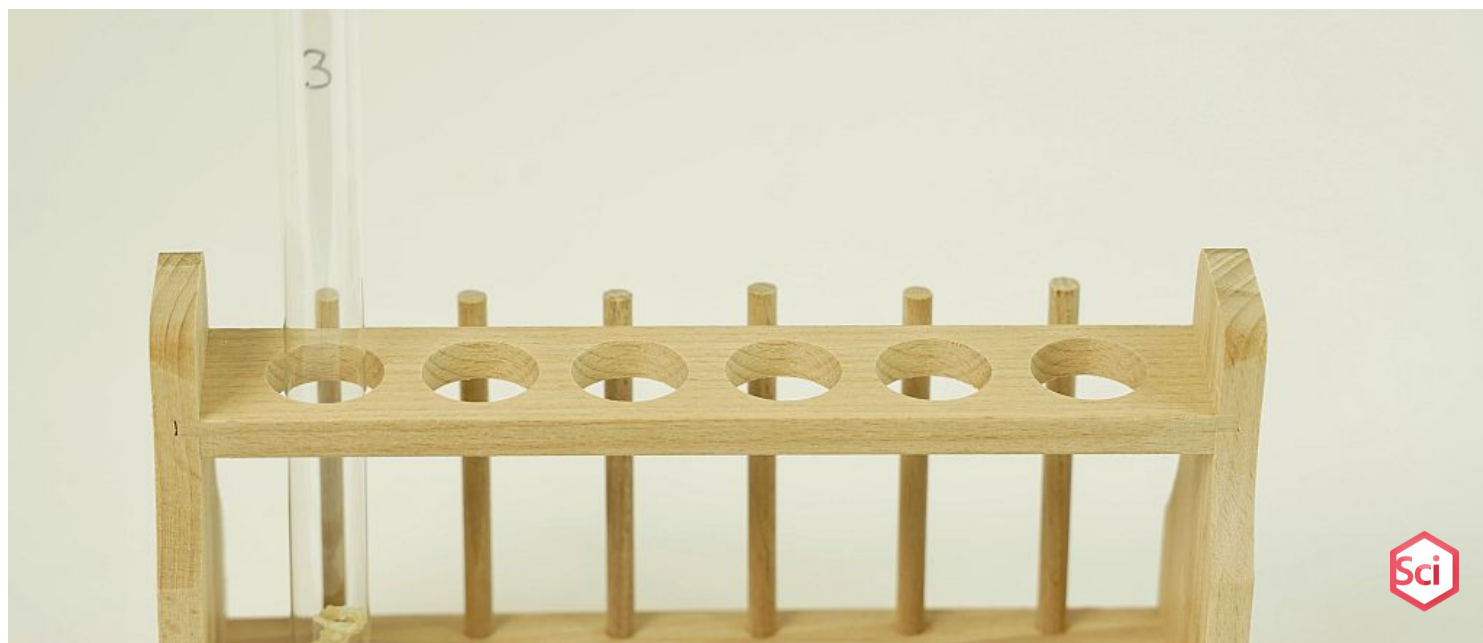

Składniki żywności przeznaczanej dla ludzi

Przyroda & Technika

Ciało&Zdrowie

Poziom trudności

łatwy

Wielkość grupy

2

Czas przygotowania

10 minuty

Czas wykonania

10 minuty

This content can also be found online at:

<http://localhost:1337/c/6077f197113edd0003de730c>

PHYWE

Informacje dla nauczycieli

Aplikacja

PHYWE

Różnorodność żywności

Żywność zawiera wiele składników, z których trzy występują zawsze: Białka, tłuszcze i węglowodany (do tej grupy zalicza się również cukier i skrobię). Składniki te nazywane są również substancjami odżywczymi, ponieważ dostarczają organizmowi energii życiowej lub substancji. Włókna pokarmowe są włóknistymi składnikami roślin i znajdują się również w żywności.

Głównymi dostawcami energii dla naszego organizmu są tłuszcze i węglowodany, przy czym tłuszcze zawierają około dwa razy więcej energii (w kilokaloriach) niż węglowodany. Grupy substancji wyróżniają się różną ilością energii, którą udostępniają organizmowi ludzkiemu.

Inne informacje dla nauczycieli (1/2)

PHYWE

Poprzednia

- Eksperyment ten służy jako wprowadzenie do tematu "Odżywianie i trawienie" w ramach tematu nauczania "Ciało i zdrowie".
- Do tego eksperymentu nie jest potrzebna żadna wcześniejsza wiedza.

Zasada

- Żywność składa się z wielu różnych składników: Tłuszcze, białka, węglowodany, witaminy i minerały.
- Optymalna mieszanka tłuszczów, węglowodanów i białek należy do zdrowej diety.

Inne informacje dla nauczycieli (2/2)

PHYWE

Cel

- Głównymi składnikami diety człowieka są: Tłuszcze, węglowodany i białka.
- Tłuszcze, węglowodany i białka są również nazywane składnikami odżywczymi.
- Różne substancje dostarczają organizmowi ludzkiemu różnej ilości energii.

Zadania

- Uczniowie poznają główne składniki pożywienia człowieka.
- Tłuszcze dostarczają organizmowi dwa razy więcej energii niż węglowodany.

Instrukcje bezpieczeństwa

PHYWE

Do tego eksperymentu mają zastosowanie ogólne wskazówki dotyczące bezpiecznego przeprowadzania eksperymentów na lekcjach przyrody.

Podczas tego testu nie występują zagrożenia elektryczne i termiczne ani zagrożenia związane z substancjami niebezpiecznymi. Podczas krojenia chleba nożem należy zwrócić uwagę na odpowiednie zagrożenia w przypadku niewłaściwego obchodzenia się z nożem.

PHYWE

Informacje dla studentów

Motywacja

PHYWE

Żywność i jej składniki

Pokarm dostarcza organizmowi energii i substancji niezbędnych do budowy ciała. Choć żywność zawiera wiele różnych składników, można je podzielić na trzy główne grupy.

W tym eksperymencie poznasz różne składniki pożywienia i dowiesz się, jakie funkcje pełnią one w organizmie człowieka. Na koniec wyjaśnione zostaną proporcje optymalnej diety i sposób jej komponowania.

Zadania

PHYWE

- Zidentyfikuj składniki pożywienia człowieka.
- Zbadać Bort pod względem smaku i rozpuszczalności.
- Przed rozpoczęciem eksperymentu zastanówcie się, z jakich składników (np. tłuszczów) składa się ludzkie pożywienie.
- Zapiszcie swoje obserwacje doświadczalne i odpowiedzcie na pytania zawarte w protokole.

Składniki żywności

Jakie składniki żywności nazywane są składnikami odżywczymi?

Sole i błonnik

Tłuszcze, białka i węglowodany

Materiał

Stanowisko	Materiał	Nr artykułu	Ilość
1	Okulary ochronne, bezbarwne	39316-00	1
2	Pisaki laboratoryjne, wodoodporne	38711-00	1
3	Szkiełko zegarowe, d = 60 mm	34570-00	3
4	Zlewka niska 250 ml, PP piętrowana	36082-00	2
5	Woda destylowana, 5 l	31246-81	1
6	Łyżeczka laboratoryjna, stal, l = 150	33398-00	1
7	Pręt mieszadła, Boro 3,3, l = 200 mm d = 6 mm	40485-04	1

Materiał dodatkowy

PHYWE

Pozycja	Materiał	Ilość
1	Chleb	1
2	Żywność paczkowana (kiełbasa, ser...) 3	
_____		

Struktura

PHYWE

- Przed rozpoczęciem eksperymentu zapoznaj się z opisami typowych produktów spożywczych na opakowaniach.
- Jakie są typowe składniki żywności?
- Odpowiedz na zadanie 1 w protokole.
- Jakie są składniki zdrowej diety?
- Odpowiedz na zadanie 2 w protokole.

Wdrożenie (1/2)

PHYWE

- Wyczyść nóż i miskę ze szkła zegarkowego
- Pokrój nożem kawałek chleba na małe kawałki
- Włóż do ust kromkę chleba i żuj ją dłużej.

- Weź probówkę i umieść ją w stojaku na probówki. Włóż mały kawałek do probówki.
- Napełnij zlewkę wodą i napełnij probówkę wodą za pomocą pipety.
- Odpowiedz na zadanie 3 i 4 w protokole.

Wdrożenie (2/2)

Energia jest przechowywana w żywności, takiej jak tłuszcze lub węglowodany. Jednostką miary używaną do tego celu jest kilokaloria (kcal). Poszczególne składniki pożywienia zawierają jednak różne ilości energii. Przyjrzyj się przedstawionym poniżej produktom spożywczym i odpowiedz na zadanie 5 zawarte w protokole.

Chleb

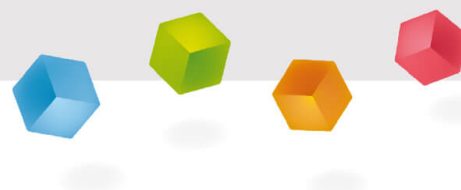
Czekolada

Jaja

PHYWE

Protokół

Zadanie 1

PHYWE

Jakie składniki znajdujesz w jedzeniu przez cały czas?

☐ Tłuszcze, białka i cukier lub skrobia (węglowodany)

☐ Błonnik pokarmowy (składniki błonnikowe roślin)

✓ Sprawdź

Różnorodność żywności

Zadanie 2

PHYWE

Które stwierdzenia są poprawne?

- ☐ Dostawcami energii dla organizmu człowieka są tłuszcze i węglowodany
- ☐ Białka są wykorzystywane do budowy ciała (np. mięśni).
- ☐ Nasze dzienne zapotrzebowanie na energię zależy od naszej aktywności fizycznej

✓ Sprawdź

Białko

Zadanie 3

PHYWE

Chleb, który jest długo żuty w ustach, ma słodki smak. Jaki składnik zawiera zatem chleb?

- ☐ Chleb zawiera dużo tłuszczu, ponieważ ma słodki smak
- ☐ Chleb jest zrobiony z mąki, dlatego chleb jest skrobiowy (węglowodanowy)

✓ Sprawdź

Chleb

Zadanie 4

PHYWE

Które stwierdzenia są poprawne?

- ☐ Węglowodany w chlebie są w większości usieciowane. węglowodany (np. skrobia), dlatego chleb nie rozpuszcza się tak szybko w wodzie (jak np. cukier).
- ☐ Pieczywo zawiera głównie węglowodany.
- ☐ Udział tłuszczu w pieczywie wynosi ponad 40%.

✓ Sprawdź

Jak zachowuje się chleb w wodzie?

- ☐ Chleb powoli rozpuszcza się w wodzie.
- ☐ Chleb jest nierozpuszczalny w wodzie

✓ Sprawdź

Zadanie 5

PHYWE

Składniki zdrowej diety

Zdrowa dieta zawiera pokarmy o niskiej zawartości tłuszczu i wysokiej zawartości błonnika. Pokarmy te powinny również zawierać wiele witamin i minerałów. Teraz przyporządkuj właściwe proporcje do zdrowej diety: NA optymalna dieta składa się z około [ ] węglowodanów, [ ] tłuszczów i [ ] białek.

10%

30%

60%

✓ Sprawdź

Zadanie 6

PHYWE

Które stwierdzenia są poprawne?

- ☐ 100 g węglowodanów zawiera około dwa razy więcej energii niż 100 g tłuszczu.
- ☐ Błonnik pokarmowy jest najbardziej energetycznym składnikiem odżywczym.
- ☐ 100 g tłuszczu zawiera około dwa razy więcej energii niż 100 g węglowodanów

☒ Sprawdź

Czekolada

Slajd	Wynik / Ogółem
Slajd 8: Składniki żywności	0/1
Slajd 15: Popularne składniki żywności	0/2
Slajd 16: Białka jako dostawcy energii	0/3
Slajd 17: Jak smakuje chleb?	0/1
Slajd 18: Wiele zadań	0/3
Slajd 19: Składniki zdrowej diety	0/3
Slajd 20: Tłuszcze i węglowodany	0/1

Ogółem 0/14 Rozwiązania Powtórz